

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 20. april 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 20. aprila 2010.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PONOVRNO RAZMATRANJE ILI,
ALTERNATIVNO, ZA ODOBRENJE DA ULOŽI ŽALBU NA ODLUKU U VEZI SA
SVJEDOČENJEM MIROSLAVA DERONJIĆA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje ili, alternativno za odobrenje da uloži žalbu na Odluku u vezi sa svjedočenjem Miroslava Deronjića", podnesenom 30. marta 2010. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i argumentacija

1. Pretresno vijeće je 23. marta 2010. donijelo "Odluku po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja KDZ297 (Miroslav Deronjić) na osnovu pravila 92*quater*" (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Deronjićem) u kojoj je odbilo zahtjev za prihvatanje Deronjićevog svjedočenja koji je podnijelo Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik). Vijeće je u cijelosti odbilo da prihvati Deronjićevo svjedočenje u više ranijih predmeta zato što je imalo ozbiljne primjedbe u vezi s pouzdanošću tog svjedočenja, posebno kada je riječ o ovom optuženom i zbog toga što dokaznu vrijednost tog svjedočenja suštinski nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.¹ Vijeće je takođe navelo primjere iz Deronjićevog svjedočenja koji su prouzrokovali te primjedbe. Ti primjeri ticali su se njegovog svjedočenja vezanog za događaje u Srebrenici 1995. godine.

2. Tužilac u Zahtjevu traži ponovno razmatranje Odluke u vezi s Deronjićem samo u onoj mjeri u kojoj se to odnosi na Deronjićevo svjedočenje vezano za period od 1991. do 1993. godine, tvrdeći da ona sadrži nekoliko očiglednih grešaka u rezonovanju koje iziskuju ponovno razmatranje.² Tužilac najprije tvrdi da je Vijeće, prilikom ocjenjivanja Deronjićevog svjedočenja, pogrešno primijenilo mjerodavne kriterijume na osnovu pravila 89(D) Pravilnika, koje predviđa da svjedočenje može biti izuzeto ukoliko "potreba da se osigura pravično suđenje uveliko nadmašuje" njegovu dokaznu vrijednost. Po mišljenju tužioca, Vijeće je, iako je u paragrafima 15 i 34 Odluke u vezi s Deronjićem ispravno definisalo dotični kriterijum, donijelo svoju odluku u vezi s pouzdanošću Deronjićevog svjedočenja propustivši da

¹ Odluka u vezi s Deronjićem, par. 39. Vijeće napominje da je u paragrafu 39 izjavilo da "potreba za pravičnim suđenjem prevazilazi dokaznu vrijednost Deronjićevog svjedočenja", što je po svemu sudeći dovelo do zabune u pogledu kriterijuma koji je bio primijenjen.

² Zahtjev, par. 2-3. U vezi s Deronjićevim svjedočenjem koje se odnosi na 1995. godinu, tužilac ne traži ponovno razmatranje niti odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku u vezi s Deronjićem, ali izjavljuje da to ne utiče na eventualni prigovor koji bi tužilac mogao iznijeti u žalbi na presudu. V. Zahtjev, fusnota 1.

upotrijebi pojam "suštinski".³ Tužilac takođe tvrdi da je Vijeće, kada je odlučilo "da odbaci svjedočenje u vezi sa Srebrenicom, trebalo odvojeno razmotriti prihvatljivost svjedočenja koje se odnosi na period od 1991. do 1993."⁴ Drugim riječima, po mišljenju tužioca, Vijeće nije "u dovoljnoj mjeri razmotrilo koje dijelove Deronjićevog svjedočenja bi moglo prihvatiti" i nije "napravilo razliku između svjedočenja koje se odnosi na period od 1991. do 1993. i svjedočenja koje se odnosi na 1995. i nije uzelo u obzir dijelove svjedočenja koji se ne odnose na djela i ponašanje optuženog".⁵ Tužilac zatim tvrdi da je Deronjićevo svjedočenje koje se odnosi na period od 1991. do 1993. relevantno i ima dokaznu vrijednost, a da njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje, te navodi razloge zašto je to tako, uključujući činjenicu da se Pretresno vijeće u velikoj mjeri oslanjalo na to svjedočenje nakon Deronjićevog iskaza u tom predmetu i činjenicu da je to svjedočenje potkrijepljeno drugim dokazima koji će biti izvedeni u ovom predmetu.⁶

3. Alternativno, tužilac tvrdi da bi Vijeće trebalo odobriti ulaganje interlokutorne žalbe u vezi s tim pitanjem. Po mišljenju tužioca, "iako pitanja vezana za prihvatanje nekog svjedočenja obično ne zadovoljavaju kriterijume za davanje odobrenja za ulaganje interlokutorne žalbe, kada je riječ o prihvatanju ili izuzimanju tog svjedočenja dotični kriterijumi mogu biti zadovoljeni".⁷ U prilog tome, tužilac upućuje na predmet *Popović i drugi* u kom je Vijeće prihvatilo dijelove Deronjićevog svjedočenja i da je, kada je odbrana zatražila odobrenje da uloži žalbu na tu odluku, to odobrenje dato na osnovu toga što se (i) dokazima koji su u tom slučaju prihvaćeni dokazuju djela i ponašanje optuženih i što se oni tiču pitanja koje bi značajno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka i (ii) što bi promptno rješenje ovog pitanja od strane Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak, budući da bi, ukoliko bi se odluka pokazala pogrešnom, teza odbrane jednog od optuženih bila redukovana. Tužilac tvrdi da bi uskraćivanje prihvatanja Deronjićevog svjedočenja koje se odnosi na period od 1991. do 1993. nepravično dovelo tužioca u nepovoljan položaj i imalo negativan uticaj na ekspeditivno vođenje postupka, pošto bi tužilac morao da izvede dodatne dokaze.⁸

³ Zahtjev, par. 4–5.

⁴ Zahtjev, par. 6–11.

⁵ Zahtjev, par. 7.

⁶ Zahtjev, par. 12–25.

⁷ Zahtjev, par. 26–27.

⁸ Zahtjev, par. 27–30. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom i Bearinom zahtjevu za odobrenje da ulože žalbu na Odluku na osnovu pravila 92quater, 19. maj 2008.

4. Tužilac na kraju dodaje da "ukoliko je Pretresno vijeće donijelo Odluku ne uskraćujući tužilaštvu pravo da podnese zahtjev za prihvatanje dijelova Deronjićevog svjedočenja, on traži od Vijeća da izda uputstva u tom smislu, kao alternativno pravno sredstvo".⁹

5. Optuženi je 7. aprila 2010. dostavio "Odgovor na Zahtjev tužilaštva za ponovno razmatranje/odobrenje u vezi sa svjedočenjem Miroslava Deronjića" (dalje u tekstu: Odgovor). On tvrdi da ponovno razmatranje treba uskratiti, budući da nije pokazana nikakva očigledna greška u rezonovanju i da tužilaštvo nije učinilo ništa da pokaže kako bi izuzimanje Deronjićevog svjedočenja prouzrokovalo nepravdu s obzirom na Deronjićevu nedovoljnu pouzdanost kao svjedoka. Po mišljenju optuženog, Vijeću je dobro poznato da su prvobitnim zahtjevom bili obuhvaćeni i događaji iz 1995. i oni iz perioda od 1991. do 1993. Činjenica da je on zatim ilustrovao svoje bojazni u vezi s Deronjićevom pouzdanošću, pozivajući se na Deronjićevo svjedočenje u vezi s 1995. godinom, ne znači da iste bojazni ne važe za njegovo svjedočenje u vezi s periodom od 1991. do 1993.¹⁰

6. Optuženi takođe tvrdi da ne bi trebalo odobriti ulaganje žalbe u vezi s ovim pitanjem budući da nijedan kriterijum za davanje odobrenja nije zadovoljen. Kao prvo, izuzimanje svjedočenja na osnovu pravila 92^{quater} ne može u dovoljnoj mjeri uticati na pravičnost suđenja ili na njegov ishod budući da, čak i ako to svjedočenje bude prihvaćeno, u njega se nije moguće pouzdati kao na isključivi osnov za osuđujuću presudu.¹¹ Drugo, promptno rješenje tog pitanja je nepotrebno, budući da bi tužilac mogao pokušati da u žalbi na konačnu presudu ubijedi Žalbeno vijeće da bi ishod bio drugačiji da nije bilo pogrešnog izuzimanja Deronjićevog iskaza u vezi s periodom prije 1995. godine.¹²

II. Mjerodavno pravo

7. Pravilnik ne sadrži nijednu odredbu u vezi sa zahtjevima za ponovno razmatranje, koji predstavljaju proizvod prakse Međunarodnog suda i dopustivi su samo pod određenim uslovima.¹³ Međutim, Žalbeno vijeće je formulisalo pravni standard za ponovno razmatranje neke odluke kako slijedi: "veća imaju inherentno diskreciono ovlašćenje da preispituju ranije donete interlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u

⁹ Zahtjev, par. 32.

¹⁰ Odgovor, par. 3-7.

¹¹ Odgovor, par. 8.

¹² Odgovor, par. 9-11.

¹³ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Prlić*), str. 2.

rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda".¹⁴ Stoga, strana koja podnosi zahtjev ima obavezu da uvjeri Vijeće u postojanje očigledne greške u rezonovanju ili postojanje posebnih okolnosti koje opravdavaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda.¹⁵

8. Pravilnik Međunarodnog suda predviđa zahtjeve za odobrenje na ulaganje žalbi na odluke koje donese pretresno vijeće. Prema Pravilniku, na odluke po zahtjevima koji nisu preliminarni podnesci kojima se osporava nadležnost ne može se uložiti interlokutorna žalba izuzev po odobrenju pretresnog vijeća.¹⁶ Pravilo 73(B) predviđa da pretresno vijeće može dati odobrenje za ulaganje žalbe ako se odluka "tiče pitanja koje bi u znatnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak".

III. Diskusija

A. Ponovno razmatranje

9. Primjenjujući prvi kriterijum provjere u svrhu ponovnog razmatranja predmetnog Zahtjeva, Vijeće je mišljenja da tužilaštvo nije pokazalo očiglednu grešku u rezonovanju Vijeća. Kada je riječ o mjerodavnim kriterijumima koje je Vijeće primijenilo u Odluci u vezi s Deronjićem, iako je konačni zaključak u paragrafu 39 Odluke u vezi s Deronjićem mogao biti formulisan jasnije, Vijeće je mišljenja da ostatak Odluke jasno ukazuje na to da su kriterijumi koji su korišteni i koje je Vijeće na kraju primijenilo prilikom razmatranja pouzdanosti Deronjićevog svjedočenja bili pouzdani.

10. Pored toga, tvrdnja tužioca da Vijeće nije procijenilo da li bi drugi dijelovi Deronjićevog svjedočenja trebali biti prihvaćeni takođe je pogrešna. Kako je navedeno u Odluci u vezi s Deronjićem, Vijeće je imalo u vidu činjenicu da pravilo 92^{quater} dopušta prihvatanje

¹⁴ *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po Zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje Odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005, par. 25, fusnota 40 (gdje se citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005., par. 203–204); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po "Zahtjevu žalioca za ponovno razmatranje Odluke od 4. aprila 2006. zbog materijalne greške" koji je podnijela odbrana, 14. juni 2006., par. 2.

¹⁵ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004., str. 2; v. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i Nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009., str. 2; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Prlić*, str. 3.

¹⁶ Pravilo 72 i 73 Pravilnika.

samo onih dijelova svjedočenja za koje je utvrđeno da ispunjavaju uslove iz pravila 92^{quater} i pravila 89.¹⁷ Ipak, Vijeće je njegovo svjedočenje u cijelosti odbilo prije svega zato što je on priznao da nije bio iskren kada se radi o ovom konkretnom optuženom i zato što se ne sjeća u potpunosti svih događaja u kojima je učestvovao, kao i s obzirom na činjenicu da je njegovo svjedočenje sadržalo previše dokaza u vezi s djelima i ponašanjem optuženog. Stoga, budući da je imalo ozbiljne bojazni u pogledu Deronjićeve pouzdanosti u vezi s jednim aspektom njegovog svjedočenja, Vijeće je sasvim razumno zaključilo da je njegovo svjedočenje u cijelosti nepouzđano i da bi pravo optuženog na pravično suđenje bilo ugroženo ukoliko bi ono bilo prihvaćeno bez mogućnosti optuženog da Deronjića unakrsno ispita.¹⁸

11. Argumenti tužioca u vezi s pouzdanošću Deronjićevog svjedočenja o periodu od 1991. do 1993. takođe nisu od pomoći, pošto se tiču procjena drugih vijeća datih u potpuno drugačijim kontekstima, uključujući rasprave o odmjerenju kazne, kao i u predmetu *Krajišnik* u kom je Deronjić svjedočio *viva voce* i stajao na raspolaganju za unakrsno ispitivanje. Međutim, ovo Vijeće, kako je ranije izjavilo, ne može se pouzdati u procjene drugih vijeća budući da ovo Vijeće ima obavezu da samo procijeni Deronjićevu pouzdanost i odluči da li će prihvatiti njegovo svjedočenje na osnovu pravila 92^{quater}, uzimajući u obzir sve okolnosti u ovom konkretnom predmetu. Pored toga, u Odluci u vezi s Deronjićem Vijeće je očigledno razmotrilo argumente tužilaštva u vezi s procjenama u vezi s Deronjićem koje je donijelo Vijeće u predmetu *Krajišnik* i razlikovalo je tu odluku na osnovu toga što je Deronjić bio dostupan za unakrsno ispitivanje u tom predmetu.¹⁹

12. Kada je riječ o drugom kriterijumu provjere za ponovno razmatranje, Vijeće se slaže s optuženim da se tužilaštvo po svemu sudeći nije pozabavilo tim kriterijumom u dijelu svog Zahtjeva koji se odnosi na ponovno razmatranje.²⁰ Umjesto toga, tužilac predočava dugačak spisak drugih dokaza za koje kaže da potkrepljuju Deronjićevo svjedočenje, a zatim jednostavno napominje da je njegovo svjedočenje potrebno kako bi "Pretno vijeće

¹⁷ Odluka u vezi s Deronjićem, par. 10. To se može vidjeti na osnovu pristupa koji je Vijeće zauzelo u svojoj kasnijoj odluci u vezi sa svjedočenjem jednog drugog preminulog svjedoka, Milana Babića, u kojoj je odbilo da prihvati dijelove njegovog svjedočenja na osnovu toga što njihovu dokaznu vrijednost suštinski nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje. V. Odluka po zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis iskaza KDZ172 (Milana Babića) na osnovu pravila 92^{quater}, 13. april 2010.

¹⁸ Odluka u vezi s Deronjićem, par. 27, 31.

¹⁹ Odluka u vezi s Deronjićem, par. 31–32.

²⁰ Vijeće napominje da se u drugom dijelu svog Zahtjeva, onom koji se odnosi na zahtjev za odobrenje, tužilac poziva na činjenicu da je nepravilno doveden u nepovoljan položaj odbijanjem Vijeća da prihvati Deronjićevo svjedočenje o događajima u periodu od 1991. do 1993. U onoj mjeri u kojoj bi se za taj argument moglo reći da se odnosi na drugi kriterijum provjere za ponovno razmatranje, Vijeće ga ne smatra ubjedljivim, budući da ne bi moglo izreći osuđujuću presudu optuženom samo na osnovu Deronjićevog svjedočenja i da je tužilac izjavio da namjerava predočiti druge dokaze koji ga potkrepljuju.

raspolagalo što potpunijim informacijama radi donošenja odgovarajućeg zaključka zasnovanog na tim informacijama".²¹ Međutim, taj argument ne pomaže tužiocu kada je riječ o drugom kriterijumu nego oduzima od njega pokazujući da tužilac neće biti u velikoj mjeri doveden u nepovoljan položaj budući da umjesto toga može koristiti druge dokaze.²² Pored toga, za očekivati je da će se svaka strana u postupku čiji pokušaj da predloži dokaze bude odbijen od strane Vijeća na određeni način osjećati da je dovedena u nepovoljan položaj. Međutim, to nije vrsta "nepravde" koja bi trebala zabrinuti Vijeće prilikom odlučivanja o tome da li će ponovo razmotriti jednu od svojih odluka.²³ Prema tome, ne bi se moglo reći da je ponovno razmatranje Odluke u vezi s Deronjićem potrebno kako bi se spriječila nepravda.

13. Iz svih navedenih razloga, Vijeće smatra da zahtjev tužilaštva za ponovno razmatranje treba odbiti.

B. Odobrenje

14. U vezi s prvim kriterijumom provjere za odobrenje, iako može biti tačno da je Odluka u vezi s Deronjićem mogla imati uticaja na ekspeditivno vođenje ovog postupka (u slučaju da tužilac odluči da izvede dodatne dokaze), s obzirom na količinu dokaza za koje tvrdi da su potkrepljujući za Deronjića, taj uticaj će vjerovatno biti minimalan. Pored toga, kada je riječ o pravičnom vođenju postupka, tužilac, izuzev što je uputio na odluku u predmetu *Popović* i zatim izjavio da će on biti "na sličan način" u nepovoljnom položaju kao odbrana u tom predmetu, nije ukazao Vijeću ni na jedan razlog u vezi s tim kako pitanja pokrenuta u Odluci u vezi s Deronjićem bitno utiču na pravično vođenje suđenja. Vijeće još jednom naglašava da se osuđujuća presuda ne može zasnivati na nepotkrijepljenom svjedočenju prihvaćenom na osnovu pravila 92^{quater}. Imajući to u vidu, tužilac bi, čak i da je Deronjićevo svjedočenje bilo prihvaćeno, morao predočiti druge dokaze koji ga potkrepljuju, što svakako i namjerava učiniti. Stoga, pitanje prihvatanja Deronjićevog svjedočenja samo po sebi ne može imati nikakav značajniji uticaj na ishod suđenja. Prema tome, Vijeće se nije uvjerilo da je tužilac zadovoljio prvi kriterijum za davanje odobrenja.

15. Čak i da je Vijeće donijelo drugačiji zaključak u vezi s prvim kriterijumom provjere, zahtjev tužioca za odobrenje ne bi bio prihvaćen u vezi s drugim kriterijumom, budući da

²¹ Odgovor, par. 22-25.

²² Vijeće napominje da to uključuje svjedočenje osobe koja je preživjela napad na Glogovu. V. Zahtjev, par. 23(e).

²³ V. Odluka po zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje Odluke po Drugom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 25. novembar 2009., par. 11.

Vijeće ne može razabrati kako bi promptno rješenje tog pitanja od strane Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak. U slučaju izricanja oslobađajuće presude optuženom po optužbama koje se tiču događaja u periodu od 1991. do 1993. o kojima govori Deronjić, tužilac će imati mogućnost da ubijedi Žalbeno vijeće da bi, da nije bilo izuzimanja tog svjedočenja, osuđujuće presude bile izrečene. Štaviše, tužilac je zadržao pravo da to učini u vezi s Deronjićevim svjedočenjem koje se odnosi na događaje u Srebrenici 1995. godine.

16. Shodno tome, iz svih navedenih razloga, Vijeće smatra da bi zahtjev tužioca za odobrenje da uloži žalbu takode trebalo odbiti.

IV. Dispozitiv

17. Iz svih razloga koji su gore navedeni, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 73(B) Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/

sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 20. aprila 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]